

ECAD4019C Astudiaethau Proffesiynol ac Addysgeg:

Ymchwilio i'r Dysgu: beth, sut a pham rydw i'n addysgu?

Sesiwn 5:

Dod yn ymarferydd medrus –
Cwestiynau Ymchwil ac Arfau
Ymchwil

Agweddau Ymchwil Yr Athrofa

Bod yn sgeptigol

- Deall **tystiolaeth empirig** mewn meysydd a amheuir
- Bod yn ymwybodol o yrwyr gwleidyddol, economaidd a chymdeithasol ar gyfer 'tystiolaeth'

Bod yn foesegol

- Gwybod a defnyddio egwyddorion moesegol ymchwil
- Deall **ymagweddu (positionality)**

Bod yn ymchwilydd crefftus

- Deall dulliau **ansoddol** a **meintiol**
- Gallu llunio dadl yn seiliedig ar dystiolaeth
- Defnyddio sgiliau **darllen beirniadol**

Bod yn rhan o broffesiwn ymholgar

- Cyfrannu'n rhagweithiol at ystod o gynulleidfaoedd
- Cymryd rhan weithredol mewn ymholiadau a chanfyddiadau pob eraill

Nodau'r Sesiwn

- I ddatblygu fel ymchwilydd medrus, sy'n gallu gwneud penderfyniadau am ddyluniad ymchwil

Amcanion ymchwil addysgol

Amcanion ymchwil addysgol

- Canfod rhywbeth er ei les ei hun
Efallai y bydd gennych syniad yr hoffech ei ddilyn, wedi ei seilio ar eich chwilfrydedd eich hun
- Gwerthuso rhywbeth
Efallai bod rhaglen neu newyddbeth sydd wedi ei gyflwyno a hoffech weld pa effaith mae wedi'i gael
- Gwella'ch ymarfer eich hun neu ymarfer pobl eraill
Edrych yn fanwl ar eich ymarfer i weld a ellir ei wella. Gall hyn gynnwys gyflwyno ffyrdd newydd o weithio, meddwl a siarad am ddigwyddiadau wrth iddynt ddigwydd

Cwestiynau Ymchwil

- Unwaith eich bod wedi meddwl am ganolbwynt eich ymchwil, bydd angen i chi lunio'ch syniadau yn Gwestiynau Ymchwil a fydd yn sefyll wrth galon eich ymchwil.
- Bydd mathau gwahanol ar gwestiynau yn arwain at fathau gwahanol ar brosiectau

Cwestiynau meintiol	Cwestiynau ansoddol	Dulliau cymysg
✓ Archwilio'r berthynas rhwng 2 newidyn neu fwy ✓ Yn cynnwys profi newidynnau er mwyn datgelu patrymau, cydberthyniadau neu berthnasoedd ✓ Canlyniadau mewn data rhifiadol	✓ Archwilio mater neu sefyllfa ✓ Defnyddio i ddeall credoau, profiadau, agweddau, ymddygiad ✓ Cynhyrchu data nad yw'n rhifiadol	✓ Mae ymchwilwyr yn casglu ac yn dadansoddi data meintiol ac ansoddol o fewn yr un astudiaeth ✓ Yn gallu gwella'r broses o werthuso data drwy sicrhau bod cyfyngiadau un math o ddata yn cael eu cydbwyso gan gryfderau
• "Pa mor aml mae plentyn X yn dangos ymgysylltiad â ...?" • "Beth yw'r gwahaniaeth rhwng deilliannau asesiadau athrawon yn nosbarth A a dosbarth B?" • "Beth yw'r berthynas rhwng gweithgaredd X a chyfranogiad disgyblion (graddfa Leuven)?"	• "Beth yw'r peth gorau am weithgarwch X?" • "Allwch chi ddisgrifio sut mae X profiad wedi gwneud i chi deimlo?" • "Pa ffactorau sy'n dylanwadu ar ddewis disgyblion o weithgaredd?"	

Gwerthuso Cwestiynau Ymchwil

P	M	D

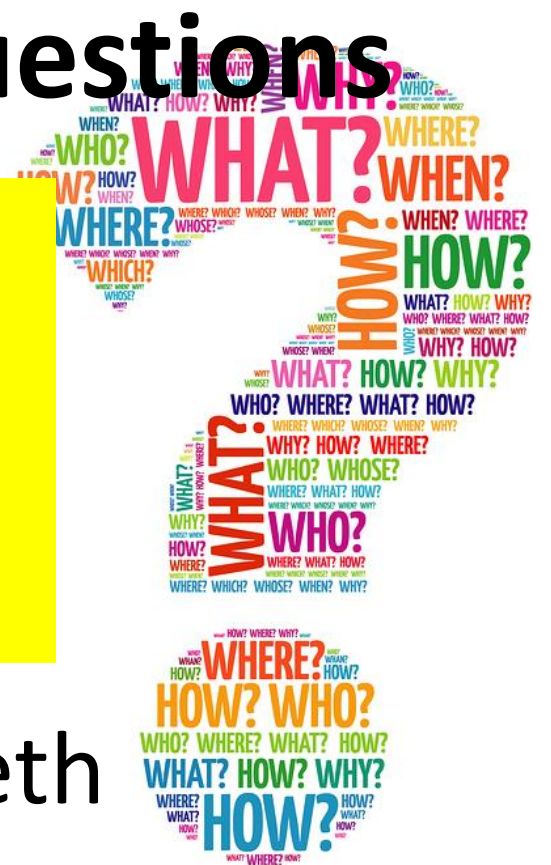
Cwestiynau Ymchwil / Research Questions

Darllenwch y cwestiwn canlynol a phenderfynwch beth, os rhywbeth, sy'n bod arno. Meddyliwch am sut y gellid mynd i'r afael ag unrhyw broblemau rydych wedi eu hadnabod

Read the following question and decide what is wrong with it, if anything. Think about how you might address any problems you have identified.

1. Beth sy'n bod ar bobl ifanc heddiw a beth gallwn ei wneud amdano?

1. What is wrong with the young people of today and what can we do about it?

Cwestiynau Ymchwil / Research Questions

Darllenwch y cwestiwn canlynol a phenderfynwch beth, os rhywbeth, sy'n bod arno. Meddyliwch am sut y gellid mynd i'r afael ag unrhyw broblemau rydych wedi eu hadnabod

Read the following question and decide what is wrong with it, if anything. Think about how you might address any problems you have identified.

2. A ydych yn meddwl y dylai dysgwyr y Cyfnod Sylfaen ddefnyddio dyfeisiau electronig?

Byth ☐
Yn anaml ☐
Yn aml ☐
Weithiau ☐

2. Do you think Foundation Phase learners should use electronic devices?

Never ☐
Rarely ☐
Frequently ☐
Sometimes ☐

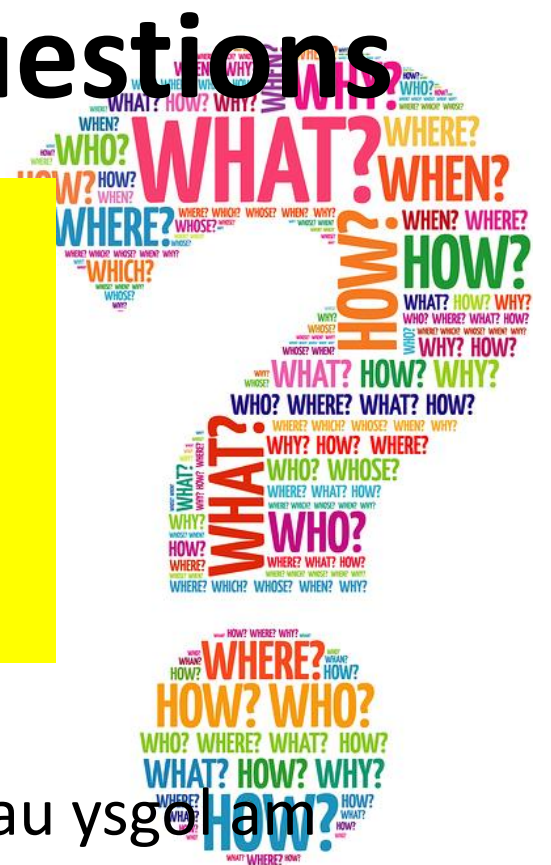
Cwestiynau Ymchwil / Research Questions

Darllenwch y cwestiwn canlynol a phenderfynwch beth, os rhywbeth, sy'n bod arno. Meddyliwch am sut y gellid mynd i'r afael ag unrhyw broblemau rydych wedi eu hadnabod

Read the following question and decide what is wrong with it, if anything. Think about how you might address any problems you have identified.

3. Pam rydych yn meddwl bod plant sy'n gymwys i dderbyn prydau ysgol am ddim yn tangyflawni yn yr ysgol?

3. Why do you think children who are eligible for free school meals (FSM) underachieve in school?

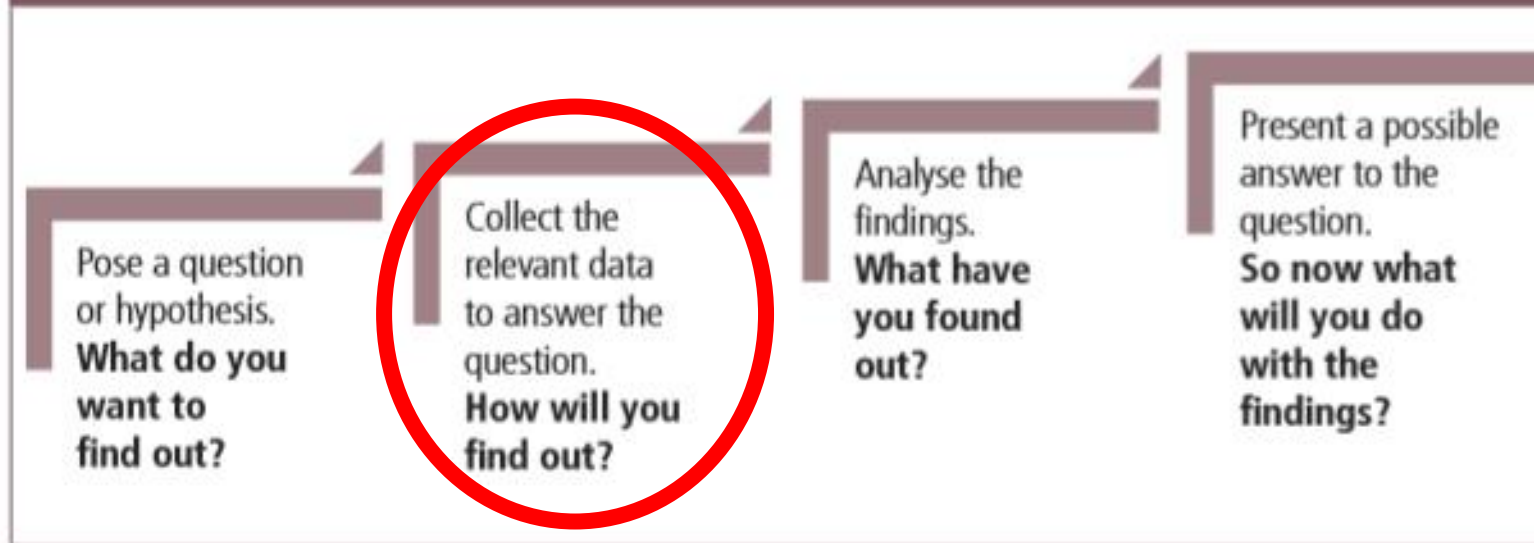

Tasg Gyfeiriol 5

Directed Task 5

Figure 11: A simplified four-step research process

Source: Grigg (Wales Centre for Equity in Education, 2016)

ADBORTH: Gwerthuso Offer Ymchwil

FAQ

Nodyn i'ch atgoffa i edrych drwodd a chyfrannu at yr adran
Cwestiynau Cyffredin ar Moodle

**CWESTIYNAU?
PRYDERON?
SYLWADAU?**